

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **L. K.**, proti žalovanému: **Vězeňská služba České republiky**, se sídlem nám. Míru 55, Valdice, v řízení o žalobě proti nezákonnému zásahu žalovaného, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve věci vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 31A 44/2017,

t a k t o :

- I. Krajský soud v Hradci Králové **je p o v i n e n** rozhodnout ve věci vedené pod sp. zn. 31A 44/2017 do **15. 11. 2018**.
- II. Žalobci se náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (dále „navrhovatel“) podal žalobu u Krajského soudu v Hradci Králové dne 20. 9. 2017. Usnesením ze dne 10. 11. 2017, č. j. 31A 44/2017- 20, přiznal krajský soud navrhovateli osvobození od soudního poplatku, současně zamítl jeho žádost o ustanovení advokáta.

[2] Dne 21. 8. 2018 podal navrhovatel u krajského soudu návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu, ve kterém požaduje, aby Nejvyšší správní soud určil krajskému soudu lhůtu k meritornímu rozhodnutí ve věci, neboť krajský soud již provedl všechny potřebné úkony, kterých je pro rozhodnutí třeba.

[4] Dne 31. 8. 2018 byl návrh postoupen Nejvyššímu správnímu soudu; současně se k němu vyjádřila předsedkyně senátu krajského soudu JUDr. J. s tím, že věc je sice po procesní stránce připravena k vyřízení, nicméně byt' se jedná o věc s režimem přednostního vyřízení, projednává senát přednostní věci, které věci navrhovatele předcházejí, a doposud o nich nebylo meritorně rozhodnuto. Poukázala rovněž na to, že Mgr. B., který je soudcem zpravodajem v dané věci, je rovněž samosoudcem vyřizujícím agendu žalob ve věcech mezinárodní ochrany, což je také přednostní agenda; současně upozornila, že se senát 31A bude v období od 10. 10. 2018 do 8. 11. 2018 zabývat žalobami ve věcech volebních.

[5] Návrh je důvodný

[6] Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, upravené v § 174a zákona o soudech a soudcích, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění

práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, zakotveného zejména v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

[7] Nejvyšší správní soud v projednávané věci po posouzení shora uvedeného postupu krajského soudu dospěl k závěru, že soud se věcí po jejím obdržení řádně zabýval a činil postupně v přiměřené době všechny nezbytné procesní úkony, jejichž vykonání bylo ve věci zapotřebí tak, aby věc mohl projednat a rozhodnout.

[8] Nejvyšší správní soud při posouzení návrhu musel brát v potaz jednak skutečnost, že se jedná o věc spadající pod § 56 odst. 3 s. ř. s., jakož i fakt, že od 10. 11. 2017, kdy krajský soud rozhodl o přiznání osvobození od soudního poplatku a zamítl návrh na ustanovení advokáta, neučinil krajský soud žádný úkon směřující k vydání rozhodnutí, byť mu nic nebrání v řízení pokračovat, neboť již byly učiněny všechny potřebné procesní úkony, soud má rovněž k dispozici i vyjádření žalovaného již ze dne 18. 10. 2017. Nejvyšší správní soud proto musel zvažovat, zda stav řízení, kdy soud vykonal veškeré úkony nutné k tomu, aby mohl rozhodnout, v dané věci, která má přednostní režim, a stále nerozhodl, není sám o sobě známkou průtahu v řízení.

[9] Soudní řád správní respektuje objektivní realitu v českém soudnictví, kdy rozhodující soudci či senáty mají v jednom okamžiku vícero běžících řízení, některá z nich již připravená k projednání a postupně v nich vydávají rozhodnutí, přičemž ostatní věci na rozhodnutí „čekají“. To samo o sobě není zapovězeno z hlediska požadavků spravedlivého procesu, které obecně nevynucují vydání rozhodnutí ihned, jak je to možné, ale pouze brání tomu, aby doba řízení nebyla nepřiměřeně dlouhá. Podstatné zde je, aby řízení nebylo v tomto stavu udržováno po nepřiměřenou dobu.

[10] Nejvyšší správní soud shledal v projednávané věci délku řízení před krajským soudem z hlediska čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod již za nepřiměřenou, vyžadující ingerenci ve smyslu § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích.

[11] Nejvyšší správní soud již několikrát uvedl, že jeho úkolem v řízení vedeném o návrhu dle § 174a zákona o soudech a soudcích zásadně není posuzovat a hodnotit zatíženost a výkonnost soudců soudu a jeho personální či materiální vybavení. K uvedenému tedy zásadně nemůže přihlížet při svých úvahách o oprávněnosti či neoprávněnosti návrhu, tedy o tom, zda délka soudního řízení v jednotlivých věcech je ještě přiměřená, resp. zda soud je či není bezdůvodně ve věci nečinný. Délku řízení nelze tudíž neustále ospravedlňovat bez dalšího odkazem na zákonná pravidla vyřizování věcí a počtem dosud nevyřizovaných předcházejících věcí, ale ani vytížeností jednotlivých soudců. Nejvyšší správní soud opakovaně uvádí, že ani odkazy na pořadí vyřizovaných věcí zásadně nepředstavují důvody, které by mohly být interpretovány jinak než jako organizační problémy, které však v tomto směru nemohou jít k tíži navrhovatele. V této souvislosti lze odkázat na konstantní judikaturu Ústavního soudu, který opakovaně ve svých rozhodnutích uvádí, že „*průtahy v řízení nelze ospravedlnit obecně známou přetížeností soudů; je totiž věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví zakotvené v Listině a Úmluvě byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době*“ (viz např. nález sp. zn. IV. ÚS 55/94, nález sp. zn. I. ÚS 663/01, nález sp. zn. III. ÚS 685/06, nález sp. zn. IV. ÚS 391/07 a další).

[12] Nejvyšší správní soud si je vědom své judikatury ve věcech rozhodování dle § 174a zákona o soudech a soudcích, v níž mimo jiné též poukazuje na stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010, č. 58/2011, Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, vztahujícího se k odpovědnosti za škodu způsobenou

pokračování

při výkonu veřejné moci nesprávným úředním postupem v případě nevydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Nejvyšší soud zde v části VI. stanoviska zmínil, že jakékoli řízení vždy nějakou dobu trvá, a dále na vysokém stupni obecnosti uvedl, že za přiměřenou délku řízení Nejvyšší soud považuje ještě 24 měsíců (nikoli však již delší). V těchto dimenzích rozhoduje Nejvyšší správní soud ve věcech, které nemají přednostní režim. Nejvyšší správní soud však na stranu druhou nemůže posuzovat touto optikou paušálně všechny případy, a musí zohledňovat všechny okolnosti posuzovaného případu; v nyní posuzované věci tedy především fakt, že krajský soud od 10. 11. 2017 neučinil žádný úkon a stav řízení odůvodnil výlučně organizačními či personálními překážkami na straně soudu. Poukaz krajského soudu na nevyřízené věci příslušného senátu, které podle data nápadu předcházejí dni podání žaloby navrhovatele, vytíženost soudce zpravodaje a jiné organizační překážky bránící rozhodnutí ve věci, nemohou obstát. Nejvyšší správní soud při stanovení lhůty bral rovněž v potaz skutečnost, že navrhovatel požaduje ve věci nařízení ústního jednání.

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o něm stát jen tehdy, je-li návrh uznán jako oprávněný. Nejvyšší správní soud z obsahu soudního spisu nezjistil žádné náklady, které by navrhovatel v souvislosti s podáním návrhu vznikly, proto navrhovatel žádnou náhradu nákladů nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. září 2018

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu